

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ

Державна установа
«Національний інститут серцево-судинної хірургії
імені М. М. Амосова Національної академії медичних наук
України»

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

курсу лекцій «Історія серцево-судинної хірургії»

Форма навчання: очна, заочна з елементами дистанційного навчання

ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

третього (освітньо-наукового) рівня

галузь знань _____ 22 «Охорона здоров'я»

спеціальність _____ 222 Медицина

КИЇВ – 2022

Силабус вибіркової навчальної дисципліни спрямованої на формування спеціальних компетентностей - курс лекцій «Історія серцево-судинної хірургії» з підготовки доктора філософії

РОЗРОБНИКИ

№ п.п.	ПІБ	Вчене звання	Науковий ступінь	посада	
1.	Лазоришинець Василь Васильович	Академік України, НАН професор	НАМН чл.-кор. України,	Доктор медичних наук	директор
2.	Руденко Анатолій Вікторович	Академік України, НАН професор	НАМН чл.-кор. України,	Доктор медичних наук	заступник директора наукової роботи
3	Руденко Костянтин Володимирович	чл.-кор. України, науковий співробітник	НАМН старший	Доктор медичних наук	заступник директора лікувально-координаційної роботи
4.	Стичинський Олександр Сергійович	Старший науковий співробітник		Доктор медичних наук	завідувач випускового відділу

Склад проектної групи обговорено і схвалено на засіданні вченої ради ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» (протокол №11 від 14.07.2016 року).

Силабус затверджено на засіданні Вченої ради ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України» від «22» вересня 2022 р., протокол №14

I. Опис дисципліни

Таблиця 1 (денна, заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ОНП	Характеристика навчальної дисципліни
Денна, заочна форма навчання	Усі ОНП, за якими ведеться підготовка аспірантів	Рік навчання 3
Кількість годин – 60 год. 2 ECTS		Семестр 5-ий
		Лекції 28 год.
		Практичні (семінарські) -
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		Форма контролю: залік
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладачів

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові, Науковий ступінь, Вчене звання, Посада	1. Лазоришинець В. В. – д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАН України, академік НАМН України, директор; 2. Руденко А. В. - д-р мед. наук, професор, чл.-кор. НАН України, академік НАМН України, заст. директора з наук. роботи;
Контактна інформація	amosova.org@gmail.com ; avrudenko@i.ua
Дні занять	Заняття за розкладом, за потреби – онлайн

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Вибіркова навчальна дисципліна “Історія серцево-судинної хірургії” уведена для вивчення аспірантами 3 року навчання у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України».

Предмет курсу – комплексне уявлення про становлення серцево-судинної хірургії як окремої галузі медицини.

Пререквізити й постреквізити. До пререквізитів курсу відносимо володіння фаховими знаннями на другому освітньо-науковому рівні.

Мета навчальної дисципліни – набуття аспірантами фундаментальних знань з історії серцево-судинної хірургії, необхідних для розвитку наукового і методологічного кругозору.

Завдання курсу «Історія серцево-судинної хірургії» полягає в забезпеченні комплексного уявлення про становлення серцево-судинної хірургії як окремої галузі медицини.

Результати навчання (компетентності). Опанувавши курс «Історія серцево-судинної хірургії» аспіранти здобудуть такі компетентності:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до науково-професійного самовдосконалення, розвитку індивідуальних здібностей: мотиваційно-ціннісних, когнітивних та творчих.

ЗК2. Здатність до освоєння, системного аналізу і критичного осмислення нових знань в предметній та міжпредметних галузях.

ЗК3. Здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах прогресу суспільства, базованому на знаннях.

ЗК4. Здатність до ініціювання та виконання наукових досліджень, результатом яких є одержання нових знань.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК3. Здатність розуміти і використовувати методологію управління дослідницько-інноваційними проектами у галузі охорони здоров'я.

СК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК8. Дотримання лікарської етики, біоетики та академічної доброчесності.

СК9. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

СК10. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.

СК11. Здатність планувати та організовувати роботу дослідницьких колективів під час вирішення першочергових наукових проблем системи охорони здоров'я та науково-освітніх завдань, керувати проектами у галузі серцево-судинної хірургії.

Програмні результати навчання

РН1. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації.

- PH2. Визначати основоположні поняття галузі, критично осмислювати знання та проблеми на межі предметних галузей, виокремлювати і характеризувати теоретичний/емпіричний та фундаментальний/прикладний виміри у галузі знання;
- PH3. Усвідомлювати філософські засади сучасного наукового знання, наукової раціональності, наукової картини світу, природничих, медичних і соціогуманітарних моделей сучасного наукового дискурсу;
- PH4. Виявляти невирішені проблеми серцево-судинної хірургії, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення;
- PH7. Розробляти дизайн та план наукового дослідження;
- PH11. Отримувати, аналізувати, оцінювати та використовувати ресурси, що мають відношення до вирішення наукових проблем і задач серцево-судинної хірургії;
- PH16. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами і лабораторними тваринами;
- PH17. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів;
- PH18. Організовувати освітній процес;
- PH19. Оцінювати ефективність освітнього процесу, рекомендувати шляхи його удосконалення;
- PH20. Організовувати роботу колективу (студентів, колег, міждисциплінарної команди);

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Таблиця 3 (Денна, заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Лек (год.)	Самостійна робота (год.)	бал	Викладач
Змістовий модуль				
Тема 1. Історія розвитку серцево-судинної хірургії	4	5	2x2	академік В. В. Лазоришинець
Тема 2. Розвиток кардіохірургії в Україні	4	5	2x2	академік А. В. Руденко
Тема 3. Постать академіка М. М. Амосова у становленні хірургії серця	4	5	2x2	академік А. В. Руденко
Тема 4. Історія становлення ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»	4	5	2x2	академік В. В. Лазоришинець
Тема 5. Академік Книшов Г.В.	6	5	2x3	академік В. В. Лазоришинець
Тема 6. Хірургічне лікування ІХС в НІССХ ім. М. М. Амосова: історія становлення і розвитку (1971-2021)	6	5	2x3	академік – А. В. Руденко
Підсумкове заняття. Консультації. Залік.		2		
Разом за модулем	28	32	28	60 год.
Види підсумкових робіт				Бал
ІНДЗ				52
Залік				20
Усього				100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Навчально-методичні матеріали самостійної роботи аспірантів враховують специфіку вибіркової навчальної дисципліни “Історія серцево-судинної хірургії”. Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що

використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової роботи, критерії оцінювання. Методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів включають таку інформацію (залежно від форми проведення занять):

- методичні рекомендації до практичних занять – приклади розв'язування задач, варіанти задач для самостійної роботи та відповіді до них;
- методичні рекомендації до дисертаційних робіт включають вимоги до змісту і структури роботи; вимоги до оформлення тексту, графічної частини, літератури; приклади оформлення текстової і графічної частини, що базуються на матеріалі вибіркової навчальної дисципліни «Історія серцево-судинної хірургії».

Форми та види організації самостійної роботи

Самостійна робота аспіранта над засвоєнням навчального матеріалу з вибіркової навчальної дисципліни «Історія серцево-судинної хірургії» може виконуватись у бібліотеці ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України», у національній медичній бібліотеці, а також в домашніх умовах. Передбачаються такі організаційні **форми** самостійної роботи аспіранта:

- навчальна робота, яка виконується самостійно у вільний від занять та зручний для аспіранта час, як правило, поза аудиторією;
- навчальна робота, яка з урахуванням специфіки вибіркової навчальної дисципліни «Історія серцево-судинної хірургії», виконується в бібліотеці і навчальних кабінетах ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України»;
- робота аспіранта над індивідуальними завданнями під керівництвом викладача (аудиторна робота, робота з використанням комп'ютерної техніки, тощо);
- індивідуальні навчальні завдання з вибіркової навчальної дисципліни «Історія серцево-судинної хірургії», які видаються аспірантам у терміни, передбачені візиткою навчальної дисципліни і виконуються кожним аспірантом самостійно при консультуванні викладачів;
- індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – вид поза аудиторної самостійної роботи аспіранта навчального, навчально-дослідницького чи експериментального характеру, які виконуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу в даному семестрі в терміни, передбачені програмою навчальної дисципліни;
- робота аспіранта по виконанню дисертаційної роботи.

Найпоширенішими **видами** індивідуальних навчальних та індивідуальних навчально-дослідних завдань є:

- робота з підручниками або посібниками;
- розв'язування та складання практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня складності з теми;
- комплексний опис будови, властивостей, функцій, явищ, об'єктів;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні довідки тощо;

Зміст самостійної роботи аспіранта з вибіркової навчальної дисципліни «Історія серцево-судинної хірургії» визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача і може складатися з таких **видів роботи**:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, співбесіди з лектором тощо);
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно робочої програми навчальної дисципліни;
- переклад іноземних текстів встановлених обсягів;
- виконання контрольних робіт при дистанційній формі навчання;

- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, дисертаційних робіт тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до підсумкової атестації (виконання дисертаційної роботи);
- робота у наукових проблемних групах молодих вчених, семінарах тощо;
- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів з фаху «Серцево-судинна хірургія» тощо;

Методичні матеріали для самостійної роботи аспірантів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку аспіранта. Для самостійної роботи аспіранту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література зі спеціальності «Серцево-судинна хірургія». Матеріально-технічне й інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи аспіранта містить:

- навчальну і навчально-методичну літературу з серцево-судинної хірургії;
- бібліотеку з читальним залом, укомплектованим відповідно до діючих нормативів;
- комп'ютерний клас та можливість роботи в мережі Інтернет;
- навчальні кабінети та актовий зал тощо.

VI. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час вивчення елективного курсу «Історія серцево-судинної хірургії» аспірант виконує такі види робіт: вивчення теоретичного матеріалу, включно з підготовкою індивідуального завдання та залікових питань. Повноцінне засвоєння курсу передбачає відвідування лекцій, індивідуальне опрацювання текстових та медійних джерел відповідно до тематики занять; підготовку до перевірки знань. Залік має на меті висвітлити індивідуальні результати навчання та пріоритети курсу (20 балів). Аспірантам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДУ «НІССХ ім. М. М. Амосова НАМН України». Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом. Учасники курсу мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто до апеляційної комісії.

Відвідування лекцій. Відвідування лекцій – обов'язкове і оцінюється у 2 бали.

Несвоєчасне виконання завдання. Аспірант, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність. Якщо аспірант відсутній на практичному занятті з поважної причини, відпрацювання здійснюється під час індивідуально узгодженої консультації. Відсутність аспіранта на підсумкових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання робіт можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує причину відсутності студента.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Аспіранти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної доброчесності:

Учасник освітнього процесу повинен виявляти толерантність і дотримуватися етичних норм та правил поведінки під час спілкування з іншими аспірантами та викладачем, сумлінно виконувати покладені на нього обов'язки, прагнути до особистісного й професійного зростання та уникати будь-яких виявів неправдивості, що порушують наукову етику й виражають неповагу до чужих інтелектуальних надбань (врегульовано: Положенням про наукову і академічну доброчесність у ДУ «НІССХ ім.

М.М. Амосова НАМН України». Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності аспіранта оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль здійснюється у формі подання індивідуального науково-дослідного завдання та складання заліку. Сумарна кількість балів, яку аспірант отримує під час засвоєння курсу та під час підсумкових заходів – 100 балів. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 28 балів);
2. Індивідуальне завдання (максимум 52 бали);
3. Залік (максимум 20 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити учасників курсу додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до курсу (публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо). Підсумкову оцінку за національною шкалою буде внесено в залікову відомість. Інформацію про вивчення елективної дисципліни курсу «Історія серцево-судинної хірургії» буде внесено до особливих здобутків.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Амосов Н.М., Бендет Я.А. Терапевтические аспекты кардиохирургии. 2-е изд. К.: Здоров'я, 1990. 288 с.
2. Инфекционный эндокардит / [Кнышов Г.В., Коваленко В.Н., Руденко А.В. и др.]; / под ред. Кнышова Г.В., Коваленко В.Н. К.: МОРИОН, 2004. 256 с.
3. Кнышов Г.В., Бендет Я.А. Приобретенные пороки сердца. К.: Преса України, 1997. 280 с.
4. Курс лекцій з клінічної кардіології / За ред. д-ра мед. наук, проф. Целуйко В.Й. Х.: Гриф, 2004. 576 с.
5. Лазоришинец В.В. Бескровные технологии при коррекции клапанов сердца в условиях искусственного кровообращения: монография / В.В. Лазоришинец, В.В. Попов. – К.: ООО «НПП «Интерсервис», 2015. 224 с.
6. Лазоришинець В.В. Реконструктивні операції на висхідній аорті при постстенотичному її розширенні та супутньому протезуванні аортального клапана / В.В. Лазоришинець, В.В. Попов, О.О. Большак. К.: ТОВ «НВП «Интерсервис», 2016. 148 с.

7. Лазоришинець В.В. Хірургічне лікування аортальних вад серця, ускладнених вузьким гирлом аорти / В.В. Лазоришинець, В.В. Попов. К.: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2016. 128 с.
8. Плиска О.І., Лазоришинець В.В., Книшов Г.В. Серцева недостатність. К.: Муар, 2000. 112 с.
9. Ситар Л.Л. Аневризми грудної аорти (клініка, діагностика, лікування). Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2011. 168 с.
10. Урсуленко В. І. Хирургическое лечение ишемической болезни сердца в НИССХ имени Н.М.Амосова: история становления и развития (1971-2000 годы). К.: Агат-Принт. 2016. 53 с.